

Практичне заняття № 11 (2год.)

Тема: Тактика нападу гри гандбол.

Мета: Оволодіння індивідуальними тактичними діями в нападі. Оволодіння груповими тактичними діями в нападі. Оволодіння командними тактичними діями в нападі.

Завдання: Навчити індивідуальним тактичним діям в нападі. Навчити груповими тактичними діями в нападі. Навчити командним тактичним діям в нападі.

Знати: Комплекс індивідуальних тактичних дій в нападі. Комплекс групових тактичних дій в нападі. Командні системи гри в нападі.

Вміти: Виконувати індивідуальні тактичні дії в нападі:

- 1) тактичне використання маневру, переміщень, зупинок, вибору місця;
- 2) звільнення від опіки суперника;
- 3) відволікаючі дії;
- 4) прийоми обведення та заслони.
- 5) Виконувати поширені зв'язки в учбових іграх:
 - «крайній — напівсередній — лінійний»;
 - «крайній — напівсередній»;
 - «напівсередній (центральний) — лінійний»
- 6) Використовувати командні системи гри в нападі.

Рекомендована література Базова

1. Спортивні ігри. Підручник для студентів факультетів фізичного виховання педагогічних інститутів. Харків, "Основна", 1993. За ред. А.В. Івойлова, В.А. Титаря-214с.
2. Спортивные игры методика преподавания. Учебник для институтов физической культуры. Под ред. Ю.И. Портних М., ФиС, 1986.-319 с.
3. Гандбол. Международные правила соревнований. Киев, 2001.-48с.

Допоміжна

1. Гандбол. Міжнародні правила змагань. Львів. 1994-117с.
2. Спортивные игры. Учебник для студентов педагогических институтов по специальности "Физическое воспитание". В.Д. Ковалев. Просвещение, 1988-302с.
3. Спортивные игры. Учебник для институтов физической культуры. Под ред. Портних Ю.И. М., ФиС, 1975.-336с.
4. Гурович Є.Д., Портних Ю.И. Ручной мяч 7: 7, Л., 1961.-132с.
5. Ивахин Е.И. Ручной мяч 7: 7.М., ФиС, 1962.-132с.

6. Клусов Н.П. Ручной мяч в школе. Пособие для учителей. М. Просвещение. 1986.-126с.
7. Клусов Н.П. Ручной мяч 7: 7.М., 1971.-128с.
8. Клусов Н.П. Тактика гандбола. М., ФиС.,1980-150с.
9. Книшев А.К. Организация и судейство соревнований по гандболу. М., ФиС. 1986.-11с.
10. Конст-Германеску И. Ручной мяч 7 : 7.М., ФиС, 1969-214с.
11. Ратчанидзе А., Маришук В. Игра гандбольного вратаря. М., ФиС, 1981-112с.
12. Суслов Н.Г. Ручной мяч 7: 7.М.,ФиС, 1971-87с

Зміст:

1. Індивідуальні атакуючі дії. Під індивідуальними атакуючими діями гандболіста слід розуміти будь-яку форму подолання опору суперника (в рамках правил гри) без безпосередньої допомоги своїх партнерів. Наприклад: якщо гравець для того, щоб пройти до воріт команди суперника, йде від свого опікуна обвівши його — це індивідуальна гра. Якщо з такою ж метою застосовує передачу м'яча своєму партнеру або користується заслоном, то це гра колективна.

У кожного гандболіста, залежно від його ігрового амплуа, є свій арсенал прийомів атаки. Одні з них більш властиві гравцям першої лінії, інші — другої лінії. Багато хто з цих прийомів однаково необхідних як гравцям першої, так і другої лінії нападу.

В індивідуальних діях розв'язуються персональні локальні задачі. Але разом з тим індивідуальні дії складають основу успіху всієї команди або її групи. Діяльність як команди в цілому, так і кожного її члена залежать від якості індивідуальних дій. Вони визначаються обставинами на майданчику і повинні бути повністю підлеглими виконанню колективних тактичних задач. Висока якість дій окремого гравця обусловлюється його всесторонньою підготовкою, умінням чітко визначати обставини на майданчику, різноманітністю прийомів гри в ситуації, що конкретно склалася, здібністю вдатися до доцільних індивідуальних дій або своєчасно включитися в колективні. Кажучи про індивідуальні атакуючі дії, необхідно, перш за все, підкреслити, що вони жодною мірою не повинні протистояти колективним діям, а навпаки — сприяти ефективності їх розвитку.

До індивідуальних дій в нападі відносять:

- 7) тактичне використання маневру, переміщень, зупинок, вибору місця;
- 8) звільнення від опіки суперника;
- 9) відволікаючі дії;
- 10) прийоми обведення та заслони.

В своїх індивідуальних діях гравець, окрім вибору вірного тактичного рішення, повинен проявляти і раціональну техніку виконання вибраних прийомів. В цьому полягає нерозривний зв'язок техніки і тактики гри.

Вибір місця. Одним з головних, а часом і вирішальних в сучасному гандболі індивідуальних дій є:

- вибір місця;
- вихід на активну позицію.

Передчасний вихід на вільне місце безрезультатний, оскільки партнер не готовий до передачі м'яча, і гравець буде щільно закритий. Відкриватися і виходити на вільне місце потрібно різко і лише в момент виконання передачі м'яча. Найбільш часто застосовуються наступні способи виходу гравця на вільне місце:

- 1) вихід убік або по діагоналі, коли передача слідує не точно в гравця, а дещо перед ним;
- 2) стрічний вихід, при якому гравець вибігає назустріч м'ячу;
- 3) вихід на вільне місце, коли відстань між гравцями — володіючим м'ячем і що звільнився — не скорочується, а збільшується (вихід назад).

Другий спосіб найбільш надійний, оскільки скорочується відстань між гравцями, і можна точніше розрахувати передачу м'яча. Необхідно рухатися убік від партнера, що володіє м'ячем, або, ще краще, назустріч партнеру.

Відволікаючі дії. Активність гравця в нападі виражається в умінні застосовувати не тільки очевидні дії, але і відволікаючі. Вони дезінформують суперника і тому набагато небезпечні для нього.

Відволікаючі дії направлені на маскування істинних намірів. Основна задача — відвернути увагу суперника, ввести його в обман і створити передумови для ефективних подальших дій. Відволікаючі дії можуть виконуватися з м'ячем і без нього. Успіх забезпечується природністю і майстерністю виконання, що і примушує повірити в їх правдивість.

Тільки в цьому випадку суперник змінить первинний намір і зробить дії, менш вигідні для нього.

Один з неодмінних атрибутів індивідуальної тактики в гандболі — правильний вибір відволікаючого руху:

- а) на передачу м'яча;
- б) на кидок м'яча у ворота;
- в) на ловлю м'яча;
- г) на прохід до воріт;
- д) на ведення м'яча;
- е) з метою створення ігрового простору і входу в нього партнера по команді.

Володіння відволікаючими діями і уміння правильно вибрати одне з них є вирішальним значенням для створення чисельної переваги на одній із ділянок атаки або створення голевої ситуації.

Звичайно тактичне рішення полягає у виборі:

- а) однокрокової відволікаючої дії;
- б) двокрокової відволікаючої дії;
- в) стрибкоподібної відволікаючої дії;
- г) відволікаючого руху на ведення м'яча з подальшим використанням однокрокової або двокрокової відволікаючої дії;
- д) відволікаючого руху на передачу м'яча з подальшим використанням однокрокової відволікаючої дії.

Наявність в команді майстрів індивідуальної гри, чудово володіючих певними прийомами, ставить захист суперників перед необхідністю тактичної перебудови своєї гри. Такий майстер нападу «бере на себе»

відразу декількох захисників, створюючи добрі можливості для гри своїх партнерів.

Гравець нападу, що володіє умінням проходити крізь захист суперника однією своєю присутністю на полі вже дає значну свободу гри партнерам, оскільки захист суперника надає багато уваги опіці цього гравця. З другого боку, і товариші по команді повинні повною мірою використовувати здібності свого партнера.

Вибір місця. Одним з головних, а часом і вирішальних в сучасному гандболі індивідуальних дій є:

- вибір місця;
- вихід на активну позицію.

Передчасний вихід на вільне місце безрезультатний, оскільки партнер не готовий до передачі м'яча, і гравець буде щільно закритий. Відкриватися і виходити на вільне місце потрібно різко і лише в момент виконання передачі м'яча. Найбільш часто застосовуються наступні способи виходу гравця на вільне місце:

- 1) вихід убік або по діагоналі, коли передача слідує не точно в гравця, а дещо перед ним;
- 2) стрічний вихід, при якому гравець вибігає назустріч м'ячу;
- 3) вихід на вільне місце, коли відстань між гравцями — володіючим м'ячем і що звільнився — не скорочується, а збільшується (вихід назад).

Другий спосіб найбільш надійний, оскільки скорочується відстань між гравцями, і можна точніше розрахувати передачу м'яча. Необхідно рухатися убік від партнера, що володіє м'ячем, або, ще краще, назустріч партнеру.

Відволікаючі дії. Активність гравця в нападі виражається в умінні застосовувати не тільки очевидні дії, але і відволікаючі. Вони дезінформують суперника і тому набагато небезпечні для нього.

Відволікаючі дії направлені на маскування істинних намірів. Основна задача — відвернути увагу суперника, ввести його в обман і створити

передумови для ефективних подальших дій. Відволікаючі дії можуть виконуватися з м'ячем і без нього. Успіх забезпечується природністю і майстерністю виконання, що і примушує повірити в їх правдивість.

Тільки в цьому випадку суперник змінить первинний намір і зробить дії, менш вигідні для нього.

Один з неодмінних атрибутів індивідуальної тактики в гандболі — правильний вибір відволікаючого руху:

- а) на передачу м'яча;
- б) на кидок м'яча у ворота;
- в) на ловлю м'яча;
- г) на прохід до воріт;
- д) на ведення м'яча;
- е) з метою створення ігрового простору і входу в нього партнера по команді.

Володіння відволікаючими діями і уміння правильно вибрати одне з них є вирішальним значенням для створення чисельної переваги на одній із ділянок атаки або створення голевої ситуації.

Звичайно тактичне рішення полягає у виборі:

- а) однокрокової відволікаючої дії;
- б) двокрокової відволікаючої дії;
- в) стрибкоподібної відволікаючої дії;
- г) відволікаючого руху на ведення м'яча з подальшим використанням однокрокової або двокрокової відволікаючої дії;
- д) відволікаючого руху на передачу м'яча з подальшим використанням однокрокової відволікаючої дії.

Наявність в команді майстрів індивідуальної гри, чудово володіючих певними прийомами, ставить захист суперників перед необхідністю тактичної перебудови своєї гри. Такий майстер нападу «бере на себе» відразу декількох захисників, створюючи добрі можливості для гри своїх партнерів.

Гравець нападу, що володіє умінням проходити крізь захист суперника однією своєю присутністю на полі вже дає значну свободу гри партнерам, оскільки захист суперника надає багато уваги опіці цього гравця. З другого боку, і товариші по команді повинні повною мірою використовувати здібності свого партнера.

2. Навчальна гра з практикою суддівства та використанням індивідуально-тактичних дій в нападі та захисті.

1. Групова тактика при грі в нападі. Групова тактика має на увазі найраціональніші способи взаємодій групи гравців (від 2 до 5). Звичайно, при цьому є зважаючи на типові взаємодії, найбільш часто що зустрічаються в грі, — «зв'язки». Так, поширеними «зв'язками» є взаємодії: «крайній — напівсередній — лінійний»; «крайній — напівсередній»; «напівсередній (центральный) — лінійний» (називаючи скороченими термінами ігрові амплуа спортсменів, необхідно пам'ятати їх повні назви і основні функції, які вказані нижче).

Заслони. Заслони є могутньою тактичною зброєю нападаючого, але в строгому значенні, не можуть відноситися до «чистої індивідуальної тактики», бо припускають взаємодію як мінімум двох гравців. Проте іноді цей прийом виконується і з ненавмисною участю партнера в ролі «заслону». Виділяють три види заслонів: передній, бічний і заслін ззаду. Передній заслін ставить завдання перешкодити захиснику здійснити вихід до кидаючого гравця. Заслоняючий розташовується перед захисником і знаходиться між ним і гравцем, що кидає у ворота. Бічний заслін і заслін ззаду переслідують завдання поставити несподівану перешкоду захиснику з тієї сторони, куди, за логікою розвитку ігрової ситуації, він має намір переміститися. Так, часто використовують ці заслони для того, щоб звільнити партнера від щільної опіки захисника і дати йому можливість атакувати ворота або оволодіти м'ячем.

Відволікаючі дії. Активність гравця в нападі виражається в умінні застосовувати не тільки очевидні дії, але і відволікаючі. Вони дезінформують суперника і тому набагато небезпечні для нього.

Відволікаючі дії направлені на маскування істинних намірів. Основна задача — відвернути увагу суперника, ввести його в обман і створити передумови для ефективних подальших дій. Відволікаючі дії можуть виконуватися з м'ячем і без нього. Успіх забезпечується природністю і майстерністю виконання, що і примушує повірити в їх правдивість.

Тільки в цьому випадку суперник змінить первинний намір і зробить дії, менш вигідні для нього.

Один з неодмінних атрибутів індивідуальної тактики в гандболі — правильний вибір відволікаючого руху:

- а) на передачу м'яча;
- б) на кидок м'яча у ворота;
- в) на ловлю м'яча;
- г) на прохід до воріт;
- д) на ведення м'яча;
- е) з метою створення ігрового простору і входу в нього партнера по команді.

Володіння відволікаючими діями і уміння правильно вибрати одне з них є вирішальним значенням для створення чисельної переваги на одній із ділянок атаки або створення левої ситуації.

Звичайно тактичне рішення полягає у виборі:

- а) однокрокової відволікаючої дії;
- б) двокрокової відволікаючої дії;
- в) стрибкоподібної відволікаючої дії;

г) відволікаючого руху на ведення м'яча з подальшим використанням однокрокової або двокрокової відволікаючої дії;

д) відволікаючого руху на передачу м'яча з подальшим використанням однокрокової відволікаючої дії.

Наявність в команді майстрів індивідуальної гри, чудово володіючих певними прийомами, ставить захист суперників перед необхідністю тактичної перебудови своєї гри. Такий майстер нападу «бере на себе» відразу декількох захисників, створюючи добрі можливості для гри своїх партнерів.

Гравець нападу, що володіє умінням проходити крізь захист суперника однією своєю присутністю на полі вже дає значну свободу гри партнерам, оскільки захист суперника надає багато уваги опіці цього гравця. З другого боку, і товариші по команді повинні повною мірою використовувати здібності свого партнера.

2. Використання групових тактичних дій в навчальній грі.

1. Тактика командної гри в нападі. В практиці командної гри в гандбол склалося два види нападу:

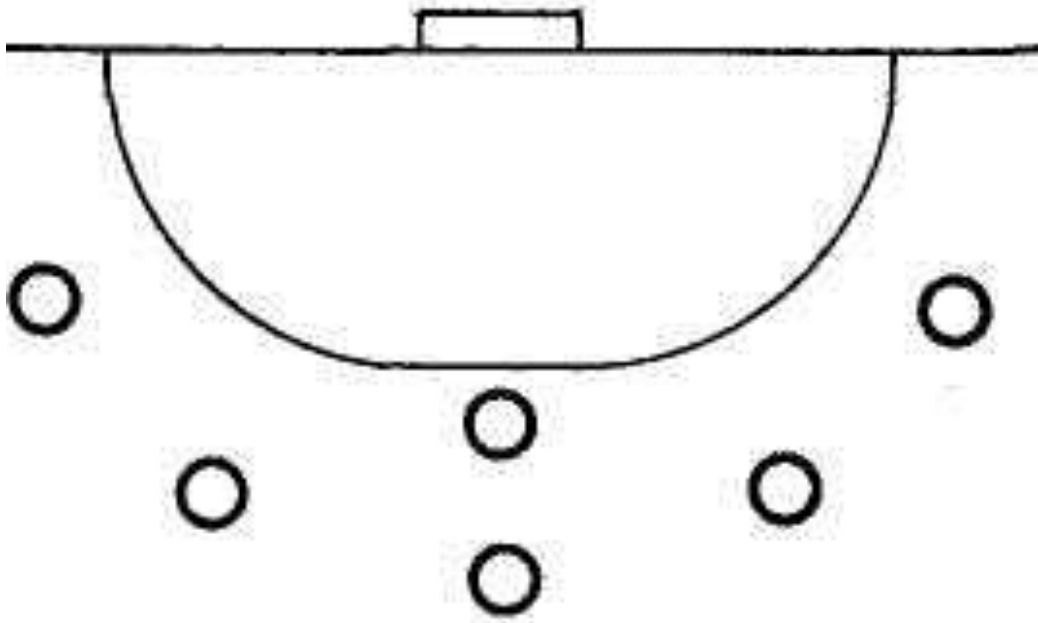
1) з ходу, або стрімкий напад;

2) проти організованого захисту, або позиційний напад.

Напад з ходу безпосередньо здійснюється після оволодіння м'ячем у тому випадку, коли всі гравці команди суперника не зможуть одночасно взяти участь в захисті своїх воріт.

В нападі проти організованого захисту застосовують дві системи нападу: «3 — 3» і «4 — 2». Залежно від підготовленості команди, від рівня відладжених взаємодій між гравцями першої і другої лінії нападу команда обирає ту або іншу систему.

Система нападу «3 — 3». Використовуючи цю систему нападу, гравці розташовуються на майданчику так, як показано на мал. 9.

Мал. 9. Схема розташування нападаючих при грі за системою «3—3»

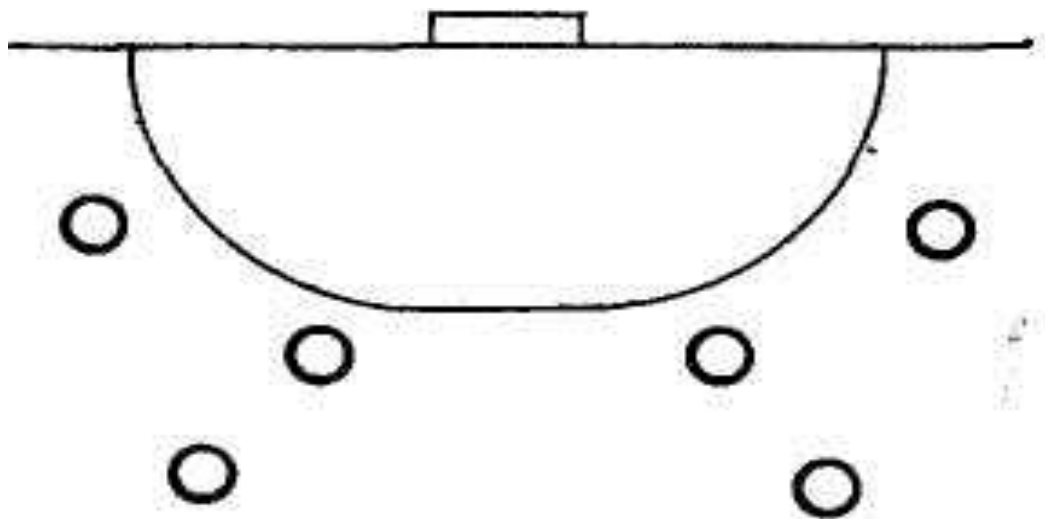
Три гравці грають в першій лінії, а три — в другій.

Гравці першої лінії — лівий крайній нападаючий (1), центральний гравець першої лінії (2) і правий крайній нападаючий (3) — атакують і з кутових і з центральною позицій безпосередньо у лінії майданчика воротаря. Гравці другої лінії — лівий і правий напівсередні (4, 6), центральний (5), — атакують ворота з дальніх і середніх дистанцій, повинні володіти сильним і точним кидком з 10—12 м. Окрім цього, гравці першої і другої ліній, взаємодіючи між собою, застосовуючи різні переміщення, передачі м'яча, намагаються створити на одній з ділянок атаки чисельну перевагу, голеву ситуацію і реалізувати її.

Центральний першої лінії (лінійний) постійно знаходиться в готовності до прийому м'яча, часто переміщається уздовж зони, бере участь в постановці заслонів. Йому допомагають гравці які діють на кутових позиціях.

Активність гравців першої лінії полегшує виконання задач гравців другої лінії і навпаки.

Система нападу «4 — 2». Використовуючи систему нападу «4—2», гандболісти розташовуються так, як показано на мал. 10.

Мал. 10. Схема розташування нападаючих при грі за системою «4—2»

Чотири гравці першої лінії своїми активними діями сковують захисників-суперників, ніж створюють добрі передумови гравцям другої лінії для кидків з дальніх і середніх дистанцій.

Система нападу «4—2» характерна великою кількістю заслонів, вимагає чіткої взаємодії нападаючих, швидкої і точної передачі м'яча. Велика рухливість гравців першої лінії створює додаткові труднощі для захисту і можливість атакувати з крайніх кутових позицій.